

Begrundelse for afvisning af »ikke-rettidig« indgivet klage til inkompetent myndighed

Udtalt, at bestemmelser om klagefrist principielt kun er anvendelige på klager, der angår forhold, som iøvrigt er undergivet klageinstansens kompetence. I tilfælde, hvor det er åbenbart, at denne grundlæggende procesforudsætning ikke er opfyldt, må klagen afvises med henvisning hertil, uanset om klagen er »rettidigt« indgivet.

FOB nr. 85.163

Kritiseret, at den sociale ankestyrelse ikke straks ved modtagelsen af en rykkerskrivelse havde besvaret denne og orienteret klageren om årsagen til, at sagens behandling trak ud. Af egen drift overfor ankestyrelsen rejst spørgsmål om styrelsens efterlevelse af statsministeriets cirkulærskrivelse nr. 221 af 11. september 1978 om orientering af ansøgere og klagere, når sagsbehandlingen trækker ud, (og om besvarelse af rykkerskrivelser).

(J.nr. 1985-681-056 m.fl.).

A klagede over en afgørelse fra den sociale ankestyrelse samt over den tid, der var medgået til ankestyrelsens behandling af sagen. Ved afgørelsen fandt ankestyrelsen, at styrelsen alene er kompetent til at behandle et spørgsmål om klassificering af hjemmehjælp, når det sker i forbindelse med en klage over betaling for hjemmehjælp.

Det fremgik af de foreliggende oplysninger, at A havde klaget til social- og sundhedsforvaltningen i København, omsorgsafdelingen, over en afgørelse fra et socialcenter om klassificering af ydet hjemmehjælp til A's hustru. Socialcentret havde klassificeret hjælpen som varig, medens A var af den opfattelse, at hjælpen burde klassificeres som midlertidig.

I skrivelse af 19. september 1983 til A tiltrådte omsorgsafdelingen afgørelsen og oplyste A om, at afdelingens afgørelse, for så vidt angik betalingsspørgsmålet, kunne indbringes for den sociale ankestyrelse inden for en frist af 4 uger fra modtagelsen af afgørelsen. I skrivelse af 27. oktober 1983 til A oplyste omsorgsafdelingen supplerende om ankemulighederne, »at det af lov nr. 196 af 25. maj 1983 fra socialministeriet vedrørende ændring af klageadgang m.v. til den sociale ankestyrelse fremgår, at *alene* betalingsspørgsmål kan ankes. Som følge heraf vil afgørelser, der vedrører klassificering af hjemmehjælp, ikke kunne gøres til genstand for anke til den sociale ankestyrelse.«

A rettede herefter henvendelse til socialministeriet, der i skrivelse af 17. januar 1984 meddelte ham, at ministeriet ikke havde adgang til at træffe afgørelse i konkrete sager om hjemmehjælp efter bistandsloven. Ministeriet tilføjede, at det ikke kan »udelukkes, at et ankeorgan præjudicielt kan tage stilling til en klage over, at der er bevilget varig hjemmehjælp i stedet for midlertidig hjemmehjælp, idet der kan henvises til, at betalingens størrelse afhænger af, om hjælpen er varig eller midlertidig.«

A klagede herefter i skrivelse af 27. februar 1984 til den sociale ankestyrelse over omsorgsafdelingens afgørelse. A henviste til det, der var anført i socialministeriets ovennævnte skrivelse af 17. januar 1984 om ankestyrelsens kompetence til at behandle klagen.

I anledning af klagen meddelte den sociale ankestyrelse i skrivelse af 28. marts 1984 A følgende:

» ...

Ifølge bistandslovens § 15, stk. 3, skal klager til ankestyrelsen indgives inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.

Denne frist er overskredet, men ankestyrelsen kan efter loven bortse fra overskridelsen, når der er særlig grund hertil.

Efter oplysningerne i Deres brev er der ikke fundet nogen sådan særlig grund og ankestyrelsen kan derfor ikke behandle sagen. Ankestyrelsen har herved bemærket, at der er meddelt Dem ankevejledning i omsorgsafdelingens afgørelse af den 19. september 1983.

... «

I skrivelse af 24. april 1984 anmodede A den sociale ankestyrelse om at bortse fra overskridelsen af ankefristen og genoptage sagen, idet han henviste til, at han - først efter socialministeriets udtalelse i ovennævnte skrivelse af 17. januar 1984 om ankestyrelsens mulighed for at behandle sagen - fandt anledning til at indbringe sagen for den sociale ankestyrelse. A gjorde i skrivelsen opmærksom på, at hans interesse i anken alene var at få ændret omsorgsafdelingens afgørelse vedrørende klassificeringen af hjemmehjælp, da dette havde betydning for hans mulighed for at få refusion af udgiften til hjemmehjælpen fra fortsættelsessygekassen Danmark. A havde ikke fundet anledning til alene at forelægge betalingsspørgsmålet for den sociale ankestyrelse, da der efter hans opfattelse ikke var grundlag for en nedsættelse af betalingen under hensyn til hans og hans hustrus socialindkomst.

Da A ikke havde modtaget svar fra den sociale ankestyrelse, rykkede han i skrivelse af 8. november 1984 ankestyrelsen for svar.

Da A fortsat ikke modtog svar, rykkede han i skrivelse af 16. januar 1985 på ny ankestyrelsen for svar.

Den sociale ankestyrelse svarede herefter i skrivelse af 25. januar 1985 bl.a. følgende:

» ...

Man (skal) udtale - idet man beklager den sene besvarelse, der skyldes at Deres sag var bortkommet - at ankestyrelsen må fastholde, at alene spørgsmålet om betaling for hjemmehjælp vil kunne indbringes for ankestyrelsen, jfr. bistandslovens § 57 sammenholdt med § 15, og at ankefristen derfor må løbe senest fra omsorgsafdelingens afgørelse af 27. oktober 1983.

I anledning af at socialministeriet har udtalt, at ankestyrelsen præjudicielt vil kunne tage stilling til spørgsmålet om klassificering af hjemmehjælpen som midlertidig eller varig, skal bemærkes, at en sådan vurdering vil kunne indgå i behandlingen af en rettidig indgivet klage over betaling for hjemmehjælp, men

spørgsmålet vil ikke kunne rejses uafhængig af en sådan sag. Der kan herved henvises til bistandslovens § 57.

Da det af Deres breve klart fremgår, at De ikke ønsker at klage over betalingsfastsættelsen, må ankestyrelsen fastholde, at man ikke kan behandle sagen.

... «

I klagen til mig anførte A bl.a., at han fandt det urimeligt, at den sociale ankestyrelse - først under henvisning til overskridelse af ankefristen på 4 uger og derefter under henvisning til, at alene spørgsmål om betaling for hjemmehjælp vil kunne indbringes for ankestyrelsen - havde afvist at behandle sagen. A henviste til, at ankestyrelsen, jfr. socialministeriets ovennævnte skrivelse af 17. januar 1984, præjudicielt måtte kunne tage stilling til en klage over, at der var bevilget varig hjemmehjælp under henvisning til, at betalingens størrelse afhænger af, om hjemmehjælpen er varig eller midlertidig. Endvidere klagede A over, at han først modtog svar fra den sociale ankestyrelse på sin skrivelse af 24. april 1984 efter 9 måneder og efter, at han i skrivelser af 8. november 1984 og 16. januar 1985 havde rykket for svar.

I anledning af klagen anmodede jeg den sociale ankestyrelse om en udtalelse, idet jeg specielt bad ankestyrelsen om at udtale sig om, hvorvidt det ikke havde været rigtigst i ankestyrelsens første skrivelse af 28. marts 1984 til A - og for så vidt også i ankestyrelsens anden skrivelse af 25. januar 1985 - at afvise hans klage med den begrundelse, at ankestyrelsen ikke anså sig for kompetent til at behandle klagen. Endvidere anmodede jeg om at modtage nærmere oplysninger om bortkomsten af sagen og om de eftersøgningskridt, som jeg måtte gå ud fra var blevet iværksat i ankestyrelsen efter modtagelsen af A's skrivelse af 8. november 1984.

Den sociale ankestyrelse udtalte herefter bl.a., at ankestyrelsen »i betragtning af det meget store antal sager, der ligger til behandling i ankestyrelsen, ikke har fundet grund til at bruge ressourcer på redegørelser om ankestyrelsens kompetence i sager, som ankestyrelsen ikke kan tage stilling til, allerede fordi ankefristen er overskredet«. Når ankestyrelsen i skrivelser af 25. januar 1985 til A alligevel kom ind på kompetencespørgsmålet, var det begrundet i, at dette spørgsmål var afklaret i forbindelse med en anden rettidigt indgivet klage.

Om den tid, der var medgået til den sociale ankestyrelsens behandling af sagen, oplyste ankestyrelsen følgende:

»... klageren (har) ikke modtaget orientering i overensstemmelse med statsministeriets cirkulærskrivelse nr. 221 af 11. september 1978, men ... ankestyrelsen ... overvejer (for tiden) spørgsmålet om, hvorledes sagsbehandlingen skal tilrettelægges med henblik på at sikre iagttagelsen af nævnte cirkulære.

Vedrørende sagens bortkomst kan oplyses, at efter at klagerens skrivelse af 24. april 1984 var modtaget og lagt til ekspedition på sagen, blev sagen fejlagtigt lagt ind i en anden sag.

Ankestyrelsen bliver først opmærksom herpå i forbindelse med en rykker fra (A). Ankestyrelsen har over for klageren beklaget denne fejl.

Ankestyrelsen har ikke foretaget yderligere ekspeditioner udover de ovenfor nævnte.

... «

Jeg udtalte følgende i en skrivelse til A:

»Det forhold, at ankestyrelsen afviste at behandle Deres klage i skrivelserne af 27. februar 1984, kan ikke i sig selv give mig anledning til bemærkninger.

Om de begrundelser, som den sociale ankestyrelse anvendte i skrivelserne af 28. marts 1984 og 25. januar 1985 for at afvise klagen, bemærker jeg imidlertid følgende:

Bestemmelserne om klagefrist er principielt kun anvendelige på klager, der angår forhold, som i øvrigt er undergivet klageinstansens kompetence. I tilfælde, hvor det er åbenbart, at denne grundlæggende procesforudsætning ikke er opfyldt, må den foreliggende klage afvises med henvisning hertil; det er uden betydning, om klagen er »rettidigt« indgivet. Hvis en stillingtagen til kompetencespørgsmålet kræver nærmere undersøgelse, vil det derimod ofte være forsvarligt at afvise at realitetsbehandle en »for sent« indgivet klage med henvisning hertil; men det bør da i fornødent omfang samtidig markeres, at der ikke er taget stilling til, om en rettidigt indgivet klage ville have kunnet undergives realitetsbehandling.

På denne baggrund burde den sociale ankestyrelse efter min opfattelse ikke i sin skrivelse af 28. marts 1984 have afvist at realitetsbehandle Deres henvendelse alene med henvisning til, at klagefristen var overskredet. Jeg henviser herved til, at dette under de foreliggende omstændigheder nærmest måtte efterlade det indtryk - og da rent faktisk også af Dem blev opfattet som en tilkendegivelse af - at ankestyrelsen ville have anset sig for kompetent til at realitetsbehandle en rettidigt indgivet klage over samme forhold. At dette ikke var tilsigtet, fremgår af ankestyrelsens senere skrivelse af 25. januar 1985 til Dem.

Jeg har gjort den sociale ankestyrelse bekendt med min opfattelse.

Jeg må forstå, at sagen var bortkommet (lagt ved en forkert sag) i tiden fra den 24. april 1984 til den 8. november 1984.

At en sag således bortkommer kan ske i enhver myndighed. Dette forhold giver mig ikke i sig selv anledning til at foretage noget.

Jeg må endvidere forstå, at ankestyrelsen blev opmærksom på sagens eksistens ved modtagelsen af Deres rykkerskrivelse af 8. november 1984. Ankestyrelsen foretog ikke noget i forhold til Dem ved modtagelsen af skrivelserne af 8. november 1984.

Det havde efter min opfattelse været rettest, at den sociale ankestyrelse - da styrelsen modtog Deres rykkerskrivelse af 8. november 1984 - straks havde besvaret denne og over for Dem beklaget, at sagen havde været bortkommet, og i øvrigt havde stillet Dem en snarlig besvarelse af Deres skrivelse af 24. april 1984 i udsigt.

Jeg har gjort den sociale ankestyrelse bekendt med min opfattelse.

I den cirkulærskrivelse nr. 221 af 11. september 1978, som den sociale ankestyrelse har omtalt i sin udtalelse, jfr. ovenfor, har statsministeriet henstillet bl.a., at rykkerskrivelser besvares omgående med oplysning om, hvad sagens behandling beror på, og hvornår en afgørelse kan forventes at foreligge.

Ankestyrelsen har oplyst, at styrelsen »for tiden overvejer spørgsmålet om, hvorledes sagsbehandlingen skal tilrettelægges med henblik på at sikre iagttagelsen af nævnte cirkulære«.

Den sociale ankestyrelse har tidligere orienteret mig om sådanne overvejelser.

Jeg kan oplyse, at jeg har fundet samtidig hermed af egen drift over for den sociale ankestyrelse at burde rejse spørgsmålet om, hvad der nærmere ligger i de nævnte overvejelser, og hvornår de kan ventes at være afsluttet.

... «